

Az illegális migráció elleni küzdelem: jobb uniós határigazgatás

Határellenőrzés az EU-ban: Migránsok és menekültek érkeznek Catania kikötőjébe és várnak regisztrációra. © UNHCR/Francesco Malavolta

A migránsok beáramlása és a külső határok biztonsága kihívást jelent Európa számára. Tudjon meg többet arról, hogy a Parlament hogyan kezeli a helyzetet.

Az illegális bevándorlás elleni küzdelem érdekében az EU megerősíti a határellenőrzést, javítja az újonnan érkezők helyzetének kezelését és hatékonyabbá teszi az illegális bevándorlók visszaküldését. Emellett az EU a legális munkaerő-migráció támogatásán és a menedékkérelmek hatékonyabb kezelésén is dolgozik.

Bővebben arról, hogy az [EU](#) hogyan reagál a bevándorlásra.

Mi az illegális bevándorlás?

Az illegális bevándorlás az EU-n kívüli országokból érkező személyek uniós határokon átnyúló mozgása anélkül, hogy betartanák az EU egy vagy több országába történő beutazás, tartózkodás vagy tartózkodás jogi követelményeit.

Európába irányuló illegális határátlépések száma

2015-ben jelentősen megnőtt az EU-ba irányuló illegális határátlépések száma. A Frontex, az EU határvédelmi ügynökségének adatai szerint több mint 1,8 millió illegális határátlépés történt, ami a valaha feljegyzett legmagasabb szám. Azóta jelentősen csökkent az illegális határátlépések száma.

2021-ben körülbelül 140 000 ember lépett be illegálisan az EU-ba. A csökkenés több tényezőnek köszönhető, így az EU megerősített határellenőrzési intézkedéseinek, az uniós országok közötti együttműködésnek, valamint a konfliktusövezetektől menekülők számának csökkenésének.

Menekültügy és migráció az EU-ban: tények és számok

A külső határbiztonság megerősítése

A [schengeni térségen](#) belüli belső határellenőrzés hiányának együtt kell járnia a külső határok megerősítésére irányuló kompenzációs intézkedésekkel. Az európai parlamenti képviselők egy [2016 áprilisában elfogadott állásfoglalásban](#) hangsúlyozták a helyzet súlyosságát.

Szisztematikus ellenőrzés az EU és a schengeni térség külső határain

2017 áprilisában az Unióba belépő valamennyi személy – így az uniós polgárok tekintetében is – bevezették [az Unió külső határain végzett szisztematikus ellenőrzéseket](#). 2017 októberében a Parlament támogatott egy [közös elektronikus rendszert](#) a schengeni térség külső határain végzett ellenőrzések felgyorsítása és valamennyi nem uniós utazó nyilvántartásba vétele érdekében.

Engedély az EU-n kívüli vízummentes utazók számára –

ETIAS

Az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) egy elektronikus vízummentességi program, amelynek keretében a vízummentes országokból érkező utazóknak elektronikus utazási engedélyt kell beszerezniük, mielőtt az EU-ba utaznának. Az engedély három évig vagy az útlevelel lejártáig lesz érvényes, és hat hónapon belül többszöri belépést tesz lehetővé a schengeni övezetbe legfeljebb 90 napos tartózkodás esetén.

Elindítása [2024-ben várható](#).

Az illegális bevándorlókra vonatkozó uniós határellenőrzési eljárások reformja

2023 áprilisában a Parlament jóváhagyta a külső határokról szóló eljárás felülvizsgálatára vonatkozó álláspontját, és most megkezdte a tárgyalásokat a Tanáccsal.

A változtatások célja, hogy jobban kezeljék a migráció összetettségét és kihívásait, miközben biztosítják az illegális bevándorlók jogainak és szükségleteinek tiszteletben tartását és védelmét.

Gyorsabb és egyszerűsített eljárás lehetőségét javasolja a menedékjog iránti kérelmek esetében közvetlenül az átvilágítás után. Ezeket a fellebbezésekkel együtt 12 héten belül kell kitölteni. A kereset elutasítása esetén a sikertelen kérelmezőt 12 héten belül vissza kell küldeni.

Az új szabályok korlátoznák az őrizet alkalmazását is. Amíg a menedékjog elbírálása vagy a visszatérési eljárás folyamatban van, a menedékkérőt az uniós országnak el kell fogadnia. Az őrizetbe vételt csak végső esetben szabad alkalmazni.

Az uniós országoknak független mechanizmusokat kellene létrehozniuk a befogadási és fogva tartási feltételek nyomon követésére és értékelésére az uniós és nemzetközi menekültügyi törvények és emberi jogok tiszteletben tartása érdekében.

A bevándorlók átvilágítása az EU határán

2023 áprilisában a Parlament is jóváhagyta a szűrési rendelet felülvizsgálatára vonatkozó álláspontját. A képviselők most tárgyalásokat kezdenek az uniós országokkal. A felülvizsgált átvilágítási szabályok az EU határain vonatkoznak azokra a személyekre, akik nem teljesítik az EU tagállamainak beutazási feltételeit, és nemzetközi védelmet kérnek egy határátkelőhelyen. Ezek magukban foglalják az azonosítást, az ujjlenyomatvételt, a biztonsági ellenőrzéseket, valamint az előzetes egészségi állapot és sebezhetőség felmérését.

A szűrési eljárás legfeljebb öt napig, krízishelyzet esetén 10 napig tarthat. A nemzeti hatóságok ezután döntenek a nemzetközi védelem megadásáról vagy a kiutasítási eljárás megindításáról.

Európai Határ- és Parti Őrség

2015 decemberében az Európai Bizottság javaslatot tett egy új **Európai Határ- és Parti Őrség** felállítására, amelynek célja az uniós külső határok igazgatásának és biztonságának megerősítése, valamint a nemzeti határőrök támogatása. Az új ügynökség, amely az egységes Frontexből és a határigazgatásért felelős nemzeti hatóságokból áll, 2016 októberében kezdte meg működését. A tervek szerint az ügynökség 2027-re **10 000 határőrből álló készenléti alakulatot** biztosít majd.

Integrált Határkezelési Alap

A Parlament 2021 júliusában elfogadott állásfoglalásában jóváhagyta az új **Integrált Határkezelési Alapot (IBMF) és megállapodott** abban, hogy 6,24 milliárd eurót szánnak rá. Az **alap** az alapvető jogok tiszteletben tartásával segíthet a tagállamok külső határigazgatással kapcsolatos kapacitásának növelésében. Emellett hozzájárul a közös, összehangolt vízümpolitikához, és védelmi intézkedéseket vezet be az Európába érkező kiszolgáltatott emberek, a kísérő nélküli gyermekek számára.

A határokon átnyúló fenyegetések, például a terrorizmus, a szervezett bűnözés és a kiberbűnözés kezelésére összpontosítva az alap szorosan együttműködik az **új Belső Biztonsági Alappal (ISF)**. Az 1,9 milliárd eurós költségvetésű ISF-et szintén 2021 júliusában hagyta jóvá a Parlament.

Belső határellenőrzés

Az uniós országok az elmúlt néhány évben visszaállították a határellenőrzést a schengeni térségen belül, és ezek az ellenőrzések gyakran hosszú ideig tartanak. A szabad mozgás megőrzése és a valódi biztonsági fenyegetések kezelése érdekében a Bizottság 2021-ben **javaslatot** terjesztett elő.

2023 októberében a Parlament megállapodott álláspontjáról, és megszavazta, hogy tárgyalásokat kezdjen a Tanáccsal.

A belső határellenőrzés alternatívájaként az új szabályok elősegítik a rendőrségi

együttműködést a határrégiókban a schengeni övezeten belüli jogosulatlan mozgások kezelése érdekében. Az elfogott irreguláris státuszú nem uniós állampolgárok gyakran egy másik uniós országból érkeznek, így ha a két ország közös őrzőterületet tart, az illegális bevándorlókat visszaszállítják az első uniós országba. A képviselők több kategóriát – köztük a kísérő nélküli kiskorúakat – ki akarnak zárni az ilyen visszaküldésekből.

A képviselők világos kritériumokat is javasolnak a belső határellenőrzés bevezetésére a súlyos fenyegetésekre válaszul. A belső határellenőrzések bevezetéséhez indokolt ok, például azonosított és azonnali terrorfenyegetés szükséges, és az ilyen ellenőrzések időtartama legfeljebb tizennyolc hónap lehet. Ha a fenyegetés továbbra is fennáll, tanácsi határozattal több határellenőrzést is engedélyezhetnek.

A javaslat emellett lehetővé teszi a határellenőrzések visszaállítását több országban legfeljebb két évre, amikor a Bizottság értesítést kap egy több országot egyszerre érintő, különösen súlyos fenyegetésről.

Gyorsul az európai határügynökség létrehozásának üteme

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/10-000-officers-for-the-european-border-and-coast-guard-agency_N01-PUB-190411-COAST_ev

A szabálytalanul bevándorlók hatékonyabb visszaküldése

Európai úti okmány a szabálytalanul tartózkodó bevándorlók visszatéréséhez

2016 szeptemberében a Parlament jóváhagyta a [szabványos uniós úti okmányról](#) szóló bizottsági javaslatot, amelynek célja az EU-ban illegálisan, érvényes útlevél vagy személyazonosító igazolvány nélkül tartózkodó nem uniós állampolgárok visszaküldésének felgyorsítása. A rendelet 2017 áprilisa óta alkalmazandó.

A [Schengeni Információs Rendszert \(SIR\)](#) 2018 novemberében megerősítették, hogy segítsék

az uniós tagállamokat az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok származási országukba való visszaküldésében.

A SIR most a következőket tartalmazza:

- riasztások a tagállamok kiutasítási határozatairól
- a kiutasítási határozatok kiadásáért felelős nemzeti hatóságok hozzáférése a SIR-adatokhoz
- biztosítékok a bevándorlók alapvető jogainak védelmére

Az EU visszaküldési irányelve

Az [EU visszatérési irányelve](#) a fő jogszabály, amely meghatározza azokat az eljárásokat és kritériumokat, amelyeket az uniós országoknak alkalmazniuk kell a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésekor.

2018 szeptemberétől [az EU a visszatérési irányelv felülvizsgálatán](#) dolgozik, amelynek célja a visszatérési eljárások hosszának csökkentése, a menekültügyi és a visszatérési eljárások közötti jobb kapcsolat biztosítása, valamint a szökés megakadályozása.

Az új rendelkezések célja a szökés kockázatának meghatározása, vagyis annak a veszélye, hogy egy bevándorló megpróbálja elbújni a hatóságok elől, miközben a státusáról döntés születik. A módosított szabályok kötelezővé teszik a bevándorlók számára a hatóságokkal való együttműködést. Azt is megkövetelik az uniós országoktól, hogy hozzanak létre visszatérési rendszert.

A 2020. decemberében elfogadott jelentésében a képviselők [az EU visszaküldési irányelvének hatékonyabb végrehajtását szorgalmazták](#), arra szólítva a tagállamokat, hogy tartsák tiszteletben az alapvető jogokat és az eljárási biztosítékokat a visszaküldésre vonatkozó uniós jogszabályok alkalmazásakor, valamint helyezték előtérbe az önkéntes visszatérést.

A képviselők várhatóan a 2023. decemberi plenáris ülésen szavaznak a visszatérési irányelv módosításával kapcsolatos álláspontjukról.

Bővebben [az illegális migránsok országukba való visszatéréséről](#).

A szabálytalan migráció kiváltó okainak kezelése

A migráció háttérében az üldöztetés, az etnikai tisztogatás, a mélyszegénység és a természeti katasztrófák állhatnak. 2015 júliusában az európai parlamenti képviselők sürgették az EU-t, hogy fogadjon el [hosszú távú stratégiát](#) e [tényezők](#) ellensúlyozására.

A migráció kiváltó okainak kezelése érdekében 2017. július 6-án az európai parlamenti képviselők [olyan uniós rendszert](#) támogattak, amely 44 milliárd eurót mozgósítana a szomszédos országokba és Afrikába irányuló magánberuházásokra.

Az új EU-s Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap

Az [EU Menekültügyi Ügynöksége](#), korábbi nevén EASO, felelős a tagállamok támogatásáért a közös európai menekültügyi rendszer végrehajtásában.

A [Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap](#) (AMIF) egy olyan pénzügyi eszköz, amely támogatja az EU migrációkezelési erőfeszítéseit. A Parlament elfogadta az [AMIF 2021–2027](#) közötti költségvetését, amely 9,88 milliárd euró.

Az EU és Törökország megállapodása

Az EU–Törökország megállapodást 2016 márciusában írták alá, válaszul a szíriai polgárháborút követően Törökországon keresztül az EU-ba érkező illegális bevándorlók és menekültek megnövekedett számára. Mindkét fél egyetértett abban, hogy a törökországi menekültek számára jobb befogadási feltételeket kell biztosítani, valamint hogy a szíriai menekültek számára biztonságos és legális csatornákat kell nyitva tartani Európa irányába.

A megállapodás értelmében Törökország beleegyezett abba, hogy visszavesz minden irreguláris bevándorlót és menekültet, aki 2016. március 20. után érkezett Törökországból Görögországba. Cserébe az EU beleegyezett abba, hogy pénzügyi segítséget nyújt Törökországnak a menekültek törökországi befogadásának támogatására, valamint segít felgyorsítani Törökország uniós csatlakozási folyamatát, és vízumliberalizációt biztosítani az EU-ba utazó török állampolgárok számára.

A [2021. május 19-én elfogadott jelentésben](#) az EP-képviselők hangsúlyozzák Törökország szerepét csaknem 4 millió menekült befogadásában, megjegyezve, hogy a válság kihívásai a Covid19 járvány miatt tovább nőttek. Ugyanakkor azt követően, hogy egy jelentés szerint az ország hatóságai félrevezető információkkal ösztönözték arra a bevándorlókat, menekülteket és menedékkérőket, hogy Görögországon keresztül menjenek Európába a Parlament hangsúlyozza: [elfogadhatatlan, ha a bevándorlási hullámot politikai befolyásszerzés céljára használják](#).

Bővebben a bevándorlásról az EU-ban:

- [Munkaerő-bevándorlás: az EU-ban való munkavégzés legális lehetőségeinek javítása](#)
- [A közös európai menekültügyi rendszer reformja](#)
- [A menekültek integrációja Európában](#)

További információ

[Az EU külső határainak igazgatása](#)

[Európai Parlament Kutatószolgálat: A migráció kérdése](#)

[Infografika: Migráció és menekültügy](#)